

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fisioterapia en deporte e en actividade física

Materia	Fisioterapia en deporte e en actividade física			
Código	P05G170V01910			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Iglesias Santos, Rosa			
Profesorado	Iglesias Santos, Rosa			
Correo-e	rosai@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas coma enfermas, no medio natural e social.
B3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita, a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
B5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
B6	Valoración diagnóstica de coidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.
B7	Deseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.
B8	Executar, dirixir e coordinar o plan de intervención de fisioterapia, utilizando as ferramentas terapéuticas propias e atendendo á individualidade do usuario.
B12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
B15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica.
B18	Adquirir habilidades de xestión clínica que inclúan o uso eficiente dos recursos sanitarios e desenvolver actividades de planificación, xestión e control nas unidades asistenciais onde se poña atención en fisioterapia e a súa relación con outros servizos sanitarios.
B19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral coma escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C6	Coñecer e comprender os principios e teorías da física, a biomecánica, a cinesioloxía e a ergonomía, aplicables á fisioterapia
C14	Coñecer e comprender os conceptos de exploración física, valoración, diagnóstico e pronóstico; as bases teóricas das valoracións, test e comprobacións funcionais, a avaliación científica da súa utilidade e efectividade, así como as etapas e recursos do proceso de intervención de fisioterapia
C15	Coñecer e comprender os aspectos xerais da patoloxía de etioloxía endóxena e exóxena relacionada coa fisioterapia de todos os aparatos e sistemas cos seus tratamentos médicos, cirúrxicos, fisioterapéuticos e ortopédicos
C16	Coñecer e comprender os cambios estruturais, fisiolóxicos, funcionais e de conduta que se producen como consecuencia da intervención da Fisioterapia
C18	Coñecer e comprender os procedementos fisioterapéuticos xenerais e os derivados doutros axentes físicos
C22	Coñecer e comprender as teorías que sustentan a capacidade de resolución de problemas e o razoamento clínico
C35	Valorar o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais
C36	Determinar o Diagnóstico de Fisioterapia de acordo coas normas recoñecidas internacionalmente e cos instrumentos de validación internacionais. Esta competencia inclúe xerarquizar as necesidades do paciente/usuario para atender con prioridade aquelas que máis comprometan ao proceso de recuperación

C37	Deseñar o Plan de Intervención de Fisioterapia. Elaborar un Plan específico de Intervención de Fisioterapia empregando habilidades de resolución de problemas e razoamento clínico: en consonancia cos recursos dispoñibles; formulando os obxectivos de intervención co usuario e, no seu caso, coas persoas significativas do seu entorno, recollendo as súas expectativas respecto da atención; seleccionando os protocolos ou procedementos máis adecuados á atención planificada, atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia
C38	Executar, dirixir e coordinar, o Plan de Intervención de Fisioterapia, atendendo ao principio da individualidade do usuario e utilizando as ferramentas terapéuticas propias da Fisioterapia, é dicir, o conxunto de métodos, procedementos, actuacións e técnicas que mediante a aplicación dos medios físicos: curan, recuperan, habilitan, rehabilitan, adaptan e readaptan ás persoas con deficiencias, limitacións funcionais, discapacidades e minusvalías; preveñen as enfermidades e promoven a saúde ás persoas que queren manter un nivel óptimo de saúde
C42	Intervir nos ámbitos de promoción da saúde e prevención da enfermidade
C44	Incorporar á cultura profesional os principios éticos e legais da profesión
C45	Incorporar a investigación científica e a práctica baseada na evidencia como cultura profesional
C46	Analizar críticamente os métodos, protocolos e tratamentos da atención en Fisioterapia e velar porque estes se adecuen á evolución do saber científico
C51	Motivar a outros. O que supón ter a capacidade de xerar nos demais o desexo de participar activamente e con ilusión en calquera proxecto ou tarefa
C52	Aplicar os principios ergonómicos ou de hixiene postural no desenvolvemento da súa actividade
D1	Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.
D2	Capacidade de análise e síntese.
D3	Capacidade de organización e planificación.
D4	Capacidade de xestión da información
D5	Resolución de problemas
D6	Toma de decisións
D7	Cóñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
D9	Compromiso ético
D10	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Razoamento crítico
D13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Motivación por a calidade.
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Iniciativa e espírito emprendedor
D23	Traballar con responsabilidade
D24	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora
D25	Manifestar respecto, valoración e sensibilidade ante o traballo dos demais
D27	Manifestar discreción
D28	Mostrar a súa orientación ao paciente/usuario
D29	Axustarse aos límites da súa competencia profesional
D30	Desenvolver a capacidade para organizar e dirixir

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Distinguir entre o labor do fisioterapeuta no eido do deporte e outros ámbitos da fisioterapia	B1	C6	D1
	B3	C15	D6
	B15	C42	D7
	B18	C44	D9
		C45	D10
		C46	D13
		C51	D15
			D23
			D25
			D27
			D30

Identificar e elixir as pautas axeitadas para a exploración e valoración do deportista	B1 B3 B5 B6 B8	C6 C14 C15 C16 C35 C36	D1 D2 D3 D4 D5 D11 D12 D16 D17 D24 D28
Modificar as malas condicións do equipamento deportivo	B1 B3 B5 B6 B12 B15 B19	C6 C14 C15 C16 C18 C22 C37 C38 C51 C52	D1 D2 D3 D4 D5 D11 D12 D18 D19 D24 D28 D29
Identificar e resolver as causas que producen a patoloxía deportiva	B1 B3 B5 B6 B7 B8	C6 C14 C15 C16 C18 C22 C35 C36 C37 C38	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D12 D16
Distinguir entre as medidas de prevención e as medidas de tratamento das lesións deportivas	B1 B3 B5 B6 B7 B8	C6 C14 C15 C38 C42 C46	D1 D2 D3 D4 D5 D11 D12 D17 D23 D24 D25
Coñecer e identificar cando se deben aplicar os diferentes métodos de estiramentos musculares	B1 B3 B5 B6 B7 B8 B12	C6 C14 C15 C16 C22 C35 C37 C38 C45 C51	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D12 D16 D19 D24 D25 D29 D30
Elexir e aplicar o tipo de vendaxe e ortesis axeitada a cada necesidade do deportista	B3 B5 B6 B7 B8 B15	C6 C14 C15 C16 C22 C35 C36 C37 C38	D1 D2 D3 D4 D5 D12 D15 D17 D29

Identificar e elixir a técnica de masoterapia que se debe de aplicar en cada momento do ámbito deportivo	B3	C6	D1
	B5	C14	D2
	B6	C15	D3
	B7	C16	D4
	B8	C18	D5
	B18	C35	D6
		C36	D12
		C37	D16
		C38	D27
			D28
			D29
Distinguir e resolver qué técnica pasiva ou activa se pode aplicar non ámbito da actividade física e do deporte	B3	C6	D1
	B5	C14	D2
	B6	C15	D3
	B7	C16	D4
	B8	C22	D5
	B18	C35	D6
		C36	D9
		C37	D16
		C38	D17
		C52	D23
			D28

Contidos	
Tema	
Xeneralidades.	Papel do fisioterapeuta no ámbito deportivo. Psicoloxía do deportista.
Avaliación de Fisioterapia previa á práctica deportiva. Actuación a pé de campo.	Valoración das lesións deportivas
Condições do equipamento deportivo.	Material de protección.
Causas da patoloxía deportiva.	Patomecánica e xesto deportivo nas lesións deportivas.
Xeneralidades da prevención de lesións deportivas.	Tratamento das lesións deportivas. Papel da Fisioterapia na reincorporación á práctica deportiva.
Estiradas musculares. Xeneralidades.	Tipos de estiradas.
Profundización nos tipos de vendaxes funcionais no deporte.	Técnicas de aplicación. Ortese no deporte.
Criomasaxe.	Indicacións e contraindicacións. Método cricer.
Masoterapia no deporte.	Masaxe pre e post competición. Técnicas especiais

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballos tutelados	1	30	31
Presentacións/exposicións	1	2	3
Sesión maxistral	42	71	113
Probas de resposta curta	1	0	1
Traballos e proxectos	1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Traballos tutelados	Os alumnos deberán elaborar, asistir a titorías, expoñer e defender un traballo. Cada grupo realizará un traballo sobre un tema determinado pactado co profesor.
Presentacións/exposicións	Exposición con medios audiovisuais por parte do alumno ante o docente e os estudantes do traballo tutelado
Sesión maxistral	As clases teóricas serán participativas e utilizarase a interrogación didáctica, debate, estudo de casos e estratexias de resolución de problemas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	TITORIAS: Ademais das titorias de grupo pequeno para o traballo tutelado, contemplanse as titorias de orientación e asesoramento academico, profesional e persoal. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicado no apartado da guía correspondente, 6 horas a seman. Tamen se poden realizar por correo electronico a dirección do profesor indicando en Asunto: TITORIAS ORGANIZACION SOCIAL DO TRABALLO Para o sesenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos Gran grupo: clases teoricas e exposicións de traballos Pequeno grupo: elaboración de traballos Individual: exame
Traballos tutelados	TITORIAS: Ademais das titorias de grupo pequeno para o traballo tutelado, contemplanse as titorias de orientación e asesoramento academico, profesional e persoal. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicado no apartado da guía correspondente, 6 horas a seman. Tamen se poden realizar por correo electronico a dirección do profesor indicando en Asunto: TITORIAS ORGANIZACION SOCIAL DO TRABALLO Para o sesenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos Gran grupo: clases teoricas e exposicións de traballos Pequeno grupo: elaboración de traballos Individual: exame
Presentacións/exposicións	TITORIAS: Ademais das titorias de grupo pequeno para o traballo tutelado, contemplanse as titorias de orientación e asesoramento academico, profesional e persoal. Estas levaranse a cabo no horario e lugar indicado no apartado da guía correspondente, 6 horas a seman. Tamen se poden realizar por correo electronico a dirección do profesor indicando en Asunto: TITORIAS ORGANIZACION SOCIAL DO TRABALLO Para o sesenvolvemento da docencia faranse grupos de alumnos Gran grupo: clases teoricas e exposicións de traballos Pequeno grupo: elaboración de traballos Individual: exame

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballos tutelados	A realización, asistencia a titorias exposición e defensa do traballo é obrigatoria para superar a materia. Valorarase a participación nas titorías do traballo, a formulación e análise realizada, así como a súa redacción e a utilización de fontes bibliográficas...	10	B1 B3 B12 B15 B18 B19	C18 C22 C35 C36 C37 C44 C45 C46 C51 C52	D1 D2 D3 D4 D5 D7 D10 D11 D12 D13 D15 D16 D17 D18 D19 D23 D24 D25 D30
Presentacións/exposicións	Valorarase a presentación do traballo en medios audiovisuais a súa exposición e defensa.	10	B1 B3 B12 B18 B19	C37 C44 C45 C46 C51	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D10 D11 D12 D13 D16 D17 D18 D19 D23 D24 D25 D30

Sesión maxistral	Constará de 5 a 7 preguntas nas que o alumno demostrará os seus coñecementos teóricos razoados sobre aspectos fundamentais da materia.	80	B1 B3 B5 B6 B7 B8 B12 B15	C6 C14 C15 C16 C18 C22 C35 C36 C37 C38 C42 C44 C45 C52	D1 D2 D3 D4 D9 D16 D17 D23 D24 D25 D27 D28 D29 D30
------------------	--	----	--	---	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder presentarse a examen teórico en calquera das dúas convocatorias é obrigatorio realizar, asistir as titorías, expoñer e defender o traballo nas datas que se establezan ao principio da docencia da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Ballesteros Massó R., **Traumatología y medicina deportiva**, Ed. Paraninfo. Madrid 2002.,
 Baker Champ L., **Manual de campo de Medicina del Deporte de la Hughston Clinic**, Panameriaca. Madrid 1998.,
 Arnheim D., **Fisioterapia y entrenamiento atlético**, Mosby/Doyma. Madrid 1994.,
 Boyer Th., **Patología del aparato locomotor en el deporte**, Ed. Masson. Barcelona 1991.,

Recomendacións